

Monumentnummer*: 515422

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **04 september 2001**
Kadaster deel/nr **82758/147**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Veendam		Veendam		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Parallelweg	6			9641 KG	Veendam		
Parallelweg	4			9641 KG	Veendam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Veendam	M				1537		

Omschrijving**

Inleiding

STATIONSGEBOUW met DIENSTWONING en twee zijvleugels gebouwd in 1909 in opdracht van de Noordoosterlocaalspoorweg Mij. (NOLS), waarschijnlijk naar een ontwerp van architect E. Cuypers. In de ene zijvleugel werden twee wachtkamers ingericht en de andere, kortere zijvleugel had als functie de opslag van bestelgoederen. Het station, dat is opgetrokken in een aan het Rationalisme verwante bouwtrant, maakte deel uit van de spoorlijn Zuidbroek-Stadskanaal, die in 1910 werd geopend. Deze spoorlijn was aangelegd om vanaf Zwolle via Ommen, Coevorden, Stadskanaal en Zuidbroek een doorgaande verbinding met Delfzijl tot stand te brengen. In 1930 werd het perron voorzien van een overkapping, vervaardigd bij machinefabriek S. ten Horn te Veendam. Het pand dat nu eigendom is van de NS, werd in 1953 gesloten voor personenvervoer en wordt alleen nog gebruikt als halte voor goederenvervoer. In 1966 werd in het stationsgedeelte een rangeerdersverblijf ingericht. Ondanks deze wijziging is de originele indeling van het gebouw bijna nog geheel intact.

Het gebouw is gelegen aan het einde van de as Stationsstraat-Van Beresteynstraat-Hertenkamp in het als beschermd gezicht voorgedragen gebied Tusschendiepen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

STATIONSGEBOUW, bestaande uit een twee bouwlagen hoog hoofdgebouw waarin de DIENSTWONING en de stationshal zijn ondergebracht, en aan weerszijden een één bouwlaag hoge zijvleugel met plat dak en goot op klossen. Het gebouw is opgetrokken in een bruine baksteen op een uitspringend trasraam van bruine klinkers afgezet met een geglazuurde rand baksteen. Het hoofdgebouw heeft een samengesteld dak gedekt met een rode geglazuurde tuile du Nord, een goot op klossen, strakke windveren en twee hoge gemetselde schoorstenen. De gevels worden verlevendigd met gevelbanden van beton(?) en geleed door enkele of samengestelde staande vensters met onderdorpels van geglazuurde baksteen en bovenlichten met roedenverdeling onder een gepleisterde latei en een segmentboog met trommel.

De voorgevel (noordwest) heeft een doorgetrokken geveldeel onder een steekkap met wolfeind, piron en strakke windveren, en een zijrisaliet met steekkap met strakke windveren; in de gevel een (vernieuwde) deur met twee zijlichten en bovenlichten met roedenverdeling samengevat onder een gepleisterde latei en drie segmentbogen met trommel; op de verdieping twee T-vensters met bovenlicht met roedenverdeling, en in de topgevel decoratief metselwerk en een dubbel venster. In het zijrisaliet een vernieuwde deur met bovenlicht met roedenverdeling, een T-venster met bovenlicht met roedenverdeling en een dubbel venster met roedenverdeling; aan de zuidwestzijde van het risaliet een vierruits w.c. venster. Alle vensters hebben een gepleisterde latei en segmentboog met trommel.

In de noordoostgevel een vernieuwde deur met latei en segmentboog naar het platte dak van de zijvleugel. In de zuidwestgevel een venster (niet origineel) en een H-venster met bovenlicht met roedenverdeling.

De achtergevel (perronzijde) van het hoofdgebouw maakt een verspringing en heeft een doorgetrokken geveldeel onder een steekkap met wolfeind, piron en strakke windveren. In de achtergevel een driedelig venster met bovenlichten met roedenverdeling onder een gepleisterde latei; een langwerpige tegeltableau met daarin Veendam; twee dubbele vensters met bovenlichten met roedenverdeling en latei met segmentboog; in de topgevel decoratief metselwerk en een dubbel venster met latei en segmentboog. In het verspringende deel een deur met twee deurlichten en twee zijlichten onder bovenlichten met roedenverdeling, samengevat onder één latei en drie segmentbogen; een T-venster en twee smalle H-vensters, alle met bovenlicht met roedenverdeling, latei en segmentboog.

De ZIJVLEUGEL aan de linkerkant (noordoost) heeft zowel aan de noordwest- als aan de zuidoostzijde dubbele houten schuifdeuren onder een segmentboog en twee staande vensters met roedenverdeling, latei en segmentboog. Boven de deuren in de zuidoostzijde staat "Veendam" geschilderd; de noordwestzijde heeft tevens een klein venster (niet origineel). Aan de noordoostzijde een staand venster met roedenverdeling, latei en segmentboog.

De ZIJVLEUGEL aan de rechterkant van het hoofdgebouw (zuidwest) heeft aan de noordwestzijde vier driedelige vensters met één middenstijl en bovenlichten met roedenverdeling; aan de perronzijde de perronoverkapping (1930) en vier paneeldeuren met twee deurlichten met diefijzers, twee zijlichten en een driedelig bovenlicht met roedenverdeling, samengevat onder één latei en drie segmentbogen. De overkapping bestaat uit een toegevoegd houten luifeldak met één rij kolommen (drie) van geklonken ijzer. Op een van de kolommen een plaatje met: "Machinefabriek S. ten Horn Veendam".

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in het stationsgedeelte, voor zover aanwezig de houten balkenplafonds en de houten lambrizing. In de dienstwoning de houten trap met trappaal en houten stijlen; de marmeren schouw; de gestucte plafonds met rozet; de paneeldeuren met deurlicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Stationsgebouw met dienstwoning van algemeen belang vanwege cultuur-, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde

- als voorbeeld van een stationsgebouw met dienstwoning uit 1910
- ter herinnering aan de NOLS-spoorlijn
- als voorbeeld van een stationsgebouw in een aan het Rationalisme verwante bouwtrant
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid
- vanwege de beeldbepalende ligging aan het einde van de as Stationsstraat-Van Beresteynstraat-Hertenkamp in het als beschermd gezicht voorgedragen gebied Tusschendiepen.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Stationsgebouw